

ÁOK KÖTELEZŐ ADATOK 2013/2014 I. FÉLÉV

Az alábbi oldalakon található adatok közül a **félkövér** kiemeléssel rendelkezők a szóbeli vizsgán kötelező jellegűek, ezek nem tudása elégtelent eredményez. A többi adat a tanulást segíti, könnyíti, s ezen adatok közül bármelyik szerepelhet az írásbeli tesztkérdések között.

DEMOGRÁFIA

Magyarországi adatok, 2012

Népesség száma (2012. január 1.): **9 932 ezer fő** (4 724 666 férfi, 5 207 259 nő)

Élve születések száma: **90 269 fő** (46 674 fiú, 43 595 lány)

Élve születési arányszám: 9,1/1000 lakosra

Terhesség-megszakítások száma: **36 118**

Csecsemőhalálzási arányszám: **4,9/1000 élveszülöttre**

Teljes termékenységi arányszám: **1,34**

Halálozások száma: **129 440 fő**

(Nyers) halálozási arányszám: 13,0/1000 lakosra

Születéskor várható átlagos élettartam: **75,00**

Születéskor várható átlagos élettartam férfiak: **71,45 év**

Születéskor várható átlagos élettartam nők: **78,38 év**

Forrás: KSH

Globális demográfiai adatok

Populáció: **6 829 360 (ezer, 2009)**

Élveszületések száma: **136 127 (ezer, 2005-2010 között, évente)**

Teljes termékenységi arányszám: **2.56 (2005-2010 között)**

Halálozások száma: **56 844 (ezer, 2005-2010 között, évente)** Férfiak: 30 262 Nők: 26 583

Csecsemőhalálzási arányszám: **47.3/1000 élveszülöttre (2005-2010 között, évente)**

Születéskor várható átlagos élettartam: **67.6 (férfi: 65.4, nő: 69.8; 2005-2010 között, évente)**

Halálozások haláloki csoportok szerint (Magyarország, 2011)

Az ebben a táblázatban szereplő adatok közül a vastagon kiemelteteket kell tudni, a többi adat tájékoztató jellegű, a táblázat nem teljes csak a leggyakoribb/népegészségügyi szempontból fontos okok szerepelnek.

Halálok	Férfi	Nő	Összesen
Fertőző és élősködők okozta betegségek	298	318	616
Daganatok	18 283	14 991	33 274
Ajak, szájüreg és garat rosszindulatú daganata	1 213	281	1 494
Vastagbél rosszindulatú daganata	1 784	1 511	3 295
Végbél rosszindulatú daganata	1 051	708	1 759
Légcső, hörgő, tüdő rosszindulatú daganata	5 558	2 975	8 533
Emlő rosszindulatú daganata	21	2 138	2 159
Méhnyak rosszindulatú daganata		414	414
Prostata rosszindulatú daganata	1 198		1 198
Endokrin, táplálkozási és anyagcsere-betegségek	1 256	1 875	3 131
Cukorbetegség	1 126	1 656	2 782
A keringési rendszer betegségei	28 555	35 695	64 250
Heveny reumás láz	–	–	–
Idült reumás szívbetegség	84	178	262
Magasvérnyomás-betegség	2 467	4 521	6 988
Ischaemiás szívbetegségek	15 232	17 998	33 230
Ebből:			
Heveny szívmegállás	4 013	3 072	7 085
Egyéb szívbetegségek	3 349	3 471	6 820
Agyérbetegségek	5 804	7 565	13 369
Érelmeszesedés	931	1 294	2 225
Keringési rendszer egyéb betegségei	688	668	1 356
A légzőrendszer betegségei	3 682	2 912	6 594
Influenza	26	30	56
Tüdőgyulladás	402	387	789
Idült alsó légúti betegségek	2 897	2 173	5 070
Az emésztőrendszer betegségei	4 363	2 943	7 306
Májbetegségek	2 963	1 213	4 176
Ebből:			
Alkoholos májbetegség	2 497	800	3 297
A morbiditás és a mortalitás külső okai	4 415	2 304	6 719
Motorosjármű-balesetek	548	194	742
Szándékos öngyilkosság	1 847	575	2 422
Összesen	63 883	64 912	128 795

Forrás: KSH

NEMFERTŐZŐ BETEGSÉGEK EPIDEMIOLÓGIÁJA

Kardiovaszkuláris betegségek

Magasvérnyomás-betegségben szenved a 15 éven felüli lakosság harmada, 27% orvos által felírt gyógyszert is szed betegségének karbantartására.

Forrás: ELEF2009

Daganatos betegségek

Új daganatos megbetegedések száma Magyarországon(2010): **67 398** (32 884 nő, 34 514férfi)
Néhány kiemelt, bejelentett új rosszindulatú daganatos megbetegedés száma a Nemzeti Rákregiszter adatai alapján (2010)

<i>új bejelentett rosszindulatú daganatos megbetegedés</i>	<i>férfi</i>	<i>nő</i>
ajak, a szájüreg és a garat	2 688	889
vastag- és végbél	5 184	4 403
légcső-, hörgő-, tüdő	6 583	3 917
emlő		6 810
méhnyak		950
prosztata	3 658	

Anyagcsere betegségek

Cukorbetegsége saját ismeretei alapján a 15 éves és idősebb lakosság 8%-ának van, háromnegyedük gyógyszert szed, 61%-uk cukorbeteg diétát követ. Az idősödéssel a diabétesz kockázata is jelentősen növekszik, 35 éves kor alatt az előfordulás mindössze 1 % körüli, a 65 éven felülieknek viszont már ötöde jelezte ezt az egészségproblémát.

Forrás: ELEF2009

Legális drogok

Dohányzás

Magyarországon a 15 éves és idősebb lakosság csaknem harmada, összességében több mint 2,5 millió ember dohányzik, többségük napi rendszerességgel. Mellettük még további másfél millióan vannak azok, akik valaha dohányoztak, de már leszoktak, tehát összességében négy millió felnőtt volt/ van személyesen a dohányzás által érintve (nem számítva a passzív dohányosokat)

Rendszeresen dohányzó felnőtt férfiak aránya: **32,7 %**

Rendszeresen dohányzó felnőtt nők aránya: **22,6 %**

A passzív dohányzók aránya: **43,9 %**

Forrás: ELEF2009

A hamvadó cigaretta füstjében mintegy 4000 vegyi anyag van.

A dohányfüstben azonosított karcinogének száma körülbelül 70.

Alkohol

Megnevezés	2012
Az alkoholisták becsült száma, ezer fő	434
férfi	327
nő	107
Nyilvántartott alkoholisták száma (addiktológiai gondozókban)	7 711
férfi	5 491
nő	2 220
Tízezer lakosra jutó nyilvántartott alkoholista	7,8
Alkoholos májbetegség miatt meghaltak	3 015
férfi	2 271
nő	744

Forrás: KSH, Magyar Statisztikai Évkönyv 2012

A felnőtt lakosságon belül a nagyivók aránya az **5%-ot** sem éri el, és a nők közül csupán minden **századik**, a férfiak esetében viszont minden **tizenkettedik** a mértékletességet meghaladóan fogyaszt szeszesítalt. Még e visszafogott becslések alapján is csaknem négyszázezer embert érint a problémás ivás hazánkban. A nők **fele**, a férfiak csaknem **negyede** állította magáról, hogy egyáltalán nem fogyaszt alkoholos italokat. A nagyivók legmagasabb arányban a középkorú férfiak között találhatók, több mint **tizedükre**, azaz több mint kétszázezer a 35–64 év közötti korosztályba tartozó férfira jellemző. Az absztinensek, nem meglepő módon, az idős nők körében fordulnak elő leggyakrabban, kétharmaduk nyilatkozott így.

Forrás: ELEF2009

Tiszta alkohol fogyasztás Magyarországon 15 éves kor felett (liter/fő): **11,5** (2009)

Forrás: OECD Health Data

Illegális drogok

Regisztrált kábítószer-fogyasztók

Az év folyamán első alkalommal megjelent új beteg: **5 337** (férfi: 3 079, nő: 2 258)

Az év folyamán megjelent betegek száma: **16 923** (férfi: 9 854, nő: 7 069)

Forrás: KSH, Magyar statisztikai évkönyv 2011

Drogfogyasztás

	18-64 éves korosztály			18-34 éves korosztály		
	életprevalencia	éves prevalencia	elmúlt havi prevalencia	életprevalencia	éves prevalencia	elmúlt havi prevalencia
tiltott szerek összesen	9,3%	2,6%	1,3%	20,9%	6,4%	3%
cannabis	8,5%			19,1%		
ecstasy	2,4%			5,1%		
amfetamin	1,8%			4%		
hallucinogének	1,4%			3,2%		

A kábítószer-fogyasztással összefüggő fertőző betegségek

Akut hepatitis B

2011-ben 66 akut hepatitis B megbetegedést jelentettek, 18 főnél volt ismert a betegek rizikócsoportja, közülük 6 fő tartozott az intravénás kábítószer-fogyasztók közé.

Akut hepatitis C

2011-ben 43 heveny hepatitis C megbetegedést jelentettek. A 43 beteg közül 22 főnél volt ismert a rizikócsoport, közülük valószínűsíthetően 16 fő fertőződött intravénás kábítószer-használat révén.

Országos HIV/HBV/HCV prevalencia vizsgálat

A 2011. évi országos HIV/HBV/HCV prevalencia vizsgálat⁷⁷ során a vizsgálatba került 666 intravénás kábítószer-használó mindegyike **negatív**nak bizonyult HIV-fertőzés tekintetében, 157 személynél (24%) mutattak ki hepatitis C vírus elleni ellenanyagot, és három esetben (0,5%) hepatitis B felületi antigént. A három hepatitis B vírus hordozó személy közül kettő bizonyult egyidejűleg HCV ellenanyag pozitívnek is.

Forrás: 2012-es jelentés az EMCDDA számára

Kábítószer-fogyasztás miatti halálozási adatok nem szerint, 2010			
Kábítószer-kategóriák	Férfi	Nő	Férfi, nő együtt
Opiát típusú	12	4	16
Amfetamin típusú	3	–	3
Nyugtató típusú	86	117	203
Egyéb kábítószer	1	–	1
Összesen	102	121	223

Forrás: KSH, Egészségügyi statisztikai évkönyv, 2010

Egészségügy

Orvosok és egészségügyi szakdolgozók

Magyarországon dolgozó orvosok száma: 36 250 (36,6/10 000 lakos)

Egészségügyi szakdolgozók száma: 97 333 (2011, KSH)

ebből, ápoló: 51 897

 védőnő: 5 131

 szülésznő: 1 720

 gyógytornász: 2 678

 asszisztens: 22 808

Háziorvosok száma: 4 903 (2012, KSH)

 Egy háziorvosra jutó bejelentkezett lakos: 1 775

Házi gyermekorvosok száma: 1 512

 Egy házi gyermekorvosra jutó bejelentkezett gyermek: 945

Kórházak: 174

Működő kórházi ágyak száma: 69 489 (69,5/10 000 lakos)

 aktív betegellátó osztályokon: 42 249

 krónikus betegellátó osztályokon: 27 240

Egészség – betegség fogalma, egészséget meghatározó tényezők. Egészségfejlesztés.

Emlőrák-szűrés: A 45–65 év közötti asszonyok kétévenként megismételt mammográfiás emlőszűrése.

Méhnyakrák-szűrés: a 25–65 év közötti asszonyok egyszeri negatív szűrővizsgálatát követően 3 évenként megismételt, citológiai vizsgálatot is alkalmazó méhnyakszűrése.

WHO: alapítás éve (1948), tagországok száma (193)

Anya-, csecsemő-, gyermek

Magzati veszteségek, születés körüli halálozás (2012, KSH)

Magzati halálozás (összesen): 16 450

 ebből korai és középidős: 16 072

 késői: 378

Terhesség-megszakítások száma: **36 118**

Magzati veszteségek összesen: 52 568

Csecsemőhalálozás

Csecsemőhalálozási arányszám: **4,9/1000** élveszülöttre

Csecsemőhalálozás, összes 1 éven aluli: 438

 0-6 napos: 196 (ebből 1 napon aluli: 92)

 7-27 napos: 98

A 2500 grammon aluli súllyal születettek aránya, %: **8,6** (2012, KSH)

Mentálhigiéne

Öngyilkosságok száma: **2 350** (1 803 férfi, 547 nő) (2012, KSH)

Gerohigiéne

Az idős népesség eltartottsági rátája: 24,6 (2012, KSH)

Öregedési index: 116,4 (2012, KSH)